

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 18 września 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia SO Małgorzata Perdion-Kalicka

Protokolant: sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2012 r. w Warszawie na rozprawie
sprawy z powództwa Ogólnopolskiego Stowarzyszenia na rzecz ochrony praw
konsumentów w Warszawie
przeciwko Genexo Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie
o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

- I. uznaje za niedozwolone i zakazuje Genexo Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy o treści **„Decyzja Komisji Konkursowej w przedmiocie reklamacji jest ostateczna i wiążąca.”**;
- II. zasądza od Genexo Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie na rzecz Ogólnopolskiego Stowarzyszenia na rzecz ochrony praw konsumentów w Warszawie kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- III. nakazuje pobrać od Genexo Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony;

IV. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt Genexo Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

U z a s a d n i e n i e

Powód Ogólnopolskie Stowarzyszenie na rzecz ochrony praw konsumentów w Warszawie wniósł pozew przeciwko Ganex Sp. z o.o. w Warszawie o uznanie za niedozwolone postanowienia wzorca umownego o treści "Decyzja Komisji Konkursowej w przedmiocie reklamacji jest ostateczna i wiążąca" zawartego w pkt. 7.1.3 Regulaminu konkursu „Bierzesz antybiotyk weź synbiotyki Multilac®” i zakazanie wykorzystywania go w obrocie z konsumentami.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zorganizował konkurs promocyjny, w oparciu o regulamin konkursu zawierający m. in. objęte pozwem postanowienie – które w ocenie powoda stanowi niedozwoloną klauzulę, gdyż wprowadza konsumenta w błąd, przekonując, że decyzja komisji konkursowej organizatora jest wiążąca i ostateczna – podczas, kiedy konsumentowi w przypadku braku zgody na decyzję komisji konkursowej, przysługuje droga sądowa w dochodzeniu roszczeń.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o odrzucenie pozwu – ewentualnie o oddalenie powództwa i zasądzenie od strony powodowej kosztów sądowych na rzecz strony pozwanej. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, pozwany wskazał, że w rozpatrywanym przypadku znajdzie zastosowanie instytucja tzw. „prawomocności rozszerzonej” uregulowana przez ustawodawcę w art. 479⁴³ k.p.c. Klauzule o hipotezach takich samych jak ta, którą zawiera zaskarżone postanowienie zostały już uprzednie wpisane do Rejestru Klauzul Niedozwolonych prowadzonego przez Prezesa UOKiK, wobec czego postępowanie należy umorzyć w oparciu o przepis art. 199 §1 pkt. 2 k.p.c. Nadto pozwany podniósł zarzut braku legitymacji procesowej strony powodowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pozwany Ganexo Sp. z o.o. w Warszawie prowadzi działalność gospodarczą, w zakresie której, zorganizował konkurs pod nazwą „Bierzesz antybiotyk weź synbiotyki Multilac®”. Konkurs prowadzony był w oparciu o postanowienia wzorca umownego o

nazwie Regulamin Konkursu „Bierzesz antybiotyk weź synbiotyki Multilac®”. W pkt. 7.1.3 Regulaminu znajduje się postanowienie o treści „Decyzja Komisji Konkursowej w przedmiocie reklamacji jest ostateczna i wiążąca”. Zgodnie z treścią pkt. 3.1 Regulaminu, konkurs trwał od dnia 14 lutego 2012 r. do dnia 31 marca 2012 r.

Powyższy stan faktyczny był niesporny pomiędzy stronami.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawartej z konsumentem nie uzgodnione z nim indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i w konsekwencji rażąco naruszają jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Uznanie zatem konkretnego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z praktyki stosowania z konsumentami wymaga stwierdzenia, że spełnia ono łącznie następujące przesłanki:

1. nie zostało uzgodnione indywidualnie z konsumentem, czyli zostało narzucone konsumentowi,
2. nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron,
3. ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami,
4. ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta.

Badanie abuzywności klauzul, które ma miejsce w postępowaniu przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dokonywane na podstawie art. 479³⁶ - 479⁴⁵ k.p.c., ma charakter badania abstrakcyjnego, w oderwaniu od łączącej strony umowy. Oznacza to, że Sąd ogranicza się w tym postępowaniu tylko do badania postanowienia wzorca, które nie dotyczy głównych świadczeń stron, w kierunku jego zgodności z dobrymi obyczajami i naruszania interesu konsumentów. W szczególności Sąd nie bada czy dane postanowienie wzorca było narzucone konsumentowi, bowiem rozważania w tym

kierunku są możliwe jedynie w odniesieniu do umów już zawartych w oparciu o wzorzec, i są analizowane przez sądy powszechne w razie zaistnienia indywidualnego sporu na tle konkretnej zawartej umowy. Natomiast w odniesieniu do wzorców umów analizowanych abstrakcyjnie kwestia ta nie podlega rozpatrywaniu, gdyż już samej istoty wzorców umów lub regulaminów wynika, że są to uregulowania wykreowane jednostronnie przez przedsiębiorcę i które są narzucane konsumentowi a zawarcie umowy w oparciu o nie ma charakter adhezyjny

Wobec tego, że klauzula nie dotyczy także głównych świadczeń stron, to przedmiotem badania Sądu stała się jej ewentualna sprzeczność z dobrymi obyczajami, jak również ustalenie, czy ukształtowane nią prawa i obowiązki stron nie naruszają rażąco interesów konsumenta.

Należy wskazać, że „dobre obyczaje” to reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać więc działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, a więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające na niekorzyść od przyjętych standardów postępowania. Pojęcie „interesów konsumenta” należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny. Mogą tu bowiem wejść w grę także inne aspekty, jak choćby zdrowia konsumenta (i jego bliskich), jego czasu zbędnie traconego, dezorganizacji toku życia, przykrości, zawodu itp.

Dokonując analizy zakwestionowanej klauzuli umownej, Sąd stwierdził, że pozostaje ona w sprzeczności z dobrymi obyczajami i w konsekwencji rażąco narusza interesy konsumentów.

W świetle zakwestionowanej klauzuli, decyzje komisji konkursowej organizatora są stateczne i wiążące. Zapis o takiej treści w sposób jednoznaczny zmierza do wprowadzenia konsumenta w błąd, co do posiadanych uprawnień. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 45 ust. 1 przyznaje każdemu obywatelowi prawo do sądu tzn. prawo do rozpatrzenia swojej sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

Zawartym w pkt. 7.1.3 zdanie 2 regulaminu postanowieniem przedsiębiorca sugeruje, że Konsument nie ma możliwość dalszego dochodzenia swoich praw np. przed sądem powszechnym, a prawidłowość rozstrzygnięcia komisji konkursowej nie podlega żadnej dalszej weryfikacji. Niewątpliwie takie kategoryczne wskazywanie na ostateczność rozstrzygnięć komisji konkursowej, sugerująca brak prawa do dalszego jej kwestionowania jest sprzeczne w dobrym obyczajem jakim jest niezatajanie prawdy i dawanie pełnych wyjaśnień osobom o słabszej pozycji kontraktowej (a takimi niewątpliwie SA konsumenci w relacjach z przedsiębiorcami). W konsekwencji należy stwierdzić, że badana klauzula wprowadzając konsumentów w błąd narusza ich interesy. Naruszenie to należy uznać za rażące, ponieważ może doprowadzić do sytuacji, w których konsumenci przekonani o braku możliwości dalszego dochodzenia swoich praw zaniechają tego.

Wymienione przyczyny wskazują zdaniem Sądu, na ukształtowanie obowiązków konsumenta w spornym postanowieniu w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, który narusza rażąco interesy tego konsumenta (art. 385¹ § 1 kc). Wobec tego, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone i zakazał wykorzystywania w obrocie z konsumentami zakwestionowanej w pozwie klauzuli umownej na podstawie art. 479⁴² § 1 k.p.c.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w odpowiedzi na pozew przez pozwanego należy stwierdzić, że w rozpatrywanym przypadku nie zachodzi sytuacja prawomocności rozszerzonej, o której mowa w art. 479⁴³ k.p.c. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 października 2008 r. sygn. akt III CZP 80/08 wskazał, że rozszerzona skuteczność wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone nie wyłącza możliwości wytoczenia powództwa przez tego samego lub innego powoda przeciwko innemu przedsiębiorcy, niebiorącemu udziału w postępowaniu, w którym zapadł wyrok, stosującemu takie same lub podobne postanowienia wzorca, jak wpisane do Rejestru Klauzul Niedozwolonych. Sąd w orzekającym w niniejszej sprawie składzie w pełni podziela wskazane wyżej zapatrywanie Sądu Najwyższego. Sądowi wiadome jest z urzędu, że w Rejestrze Klauzul Niedozwolonych prowadzonym przez Prezesa UOKiK zostały uprzednio wpisane klauzule o hipotezach identycznych z zaskarżoną pozwem, jednakże były one stosowane

przez innych niż pozwany przedsiębiorców, dlatego wytoczenie powództwa przeciwko pozwanemu jest w tym przypadku dopuszczalne.

Nietrafny jest także argument pozwanego, że występujące po stronie powodowej stowarzyszenie nie posiada legitymacji procesowej do wytoczenia powództwa. Zgodnie z art. 479³⁸§1 k.p.c. powództwa w sprawach o uznanie wzorca umownego za niedozwolone mogą wytaczać m. in. organizacje pozarządowe, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów. Jak wynika z załączonego do akt sprawy odpisu aktualnego z KRS do celów statutowych stowarzyszenia występującego po stronie powodowej należy m. in. ochrona praw i interesów konsumentów. Wobec powyższego w ocenie Sądu Ogólnopolskie Stowarzyszenie na rzecz ochrony praw konsumentów posiada legitymację procesową do wytaczania powództw w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Sąd nie uwzględnił również wniosku pozwanego o połączenie wszystkich skierowanych przeciwko niemu postępowań w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone do jednego postępowania, ponieważ uznał, że każdy z wniesionych pozwów wymaga odrębnej oceny. Dodatkowo z punktu widzenia ekonomii procesowej połączenie wszystkich dotyczących pozwanego spraw do jednego postępowania jest nieistotne - połączenie spraw jest czynnością czysto techniczną i nie powoduje powstania jednej nowej sprawy, co powoduje brak zmian również w zakresie kosztów sądowych.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 108 § 1 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanego stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.. W myśl art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. koszty te stanowiły koszty zastępstwa procesowego w wysokości 360 zł określonej w § 14 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Opłatę sądową w wysokości 600 zł, od wniesienia której powód był zwolniony, Sąd postanowił obciążyć pozwaną na podstawie art. 26 ust 1 pkt 6 oraz art. 113 ust. 4 w

zw. z art. 96 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398 ze zm.).

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym zarządzono na podstawie art. 479⁴⁴ § 1 k.p.c., obciążając kosztami pozwaną.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka